

ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผล
ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
SCHOOL ADMINISTRATORS' S PERFORMANCE WITH SCHOOL
EFFECTIVENESS UNDER ROI ED SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE

สุดารัตน์ จันทะบาล¹ และ พนิดา ตระหง่าน²

Sudarat Chanthaban¹ and Panida Trangarn²

¹⁻²มหาวิทยาลัยปทุมธานี

¹⁻²Pathumthani University, Thailand

Corresponding Author's Email: sudarat.c@gmail.com

วันที่รับบทความ : 30 มีนาคม 2568; วันแก้ไขบทความ 21 เมษายน 2568; วันตอบรับบทความ : 23 เมษายน 2568

Received 30 March 2025; Revised 21 April 2025; Accepted 23 April 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนและ 4) เพื่อศึกษาตัวแปรสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประชากรใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน 2,390 คน จาก 60 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โดยแบ่งเป็นจำนวนผู้บริหารโรงเรียน 136 คน และ

Citation:

* สุดารัตน์ จันทะบาล และ พนิดา ตระหง่าน. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 3(2), 1438-1467.

Sudarat Chanthaban and Panida Trangarn. (2025). School Administrators' S Performance With School Effectiveness Under Roi Ed Secondary Educational Service Area Office. Modern Academic Development and Promotion Journal, 3(2), 1438-1467.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

จำนวนครู 195 คน รวมจำนวน 311 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน การได้มาของกลุ่มตัวอย่างนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามตามความคิดเห็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพโรงเรียน โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .76 และ 4. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 7 ด้าน พบว่ามี จำนวน 3 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 64.51 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 28.47

คำสำคัญ: สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน, ประสิทธิภาพของโรงเรียน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ด

Abstract

This research aimed to 1) study the competency level of school administrators, 2) study the effectiveness level of schools, 3) study the relationship between the competency of school administrators and school effectiveness, and 4) study the variable of school administrators' competency that can predict the effectiveness of schools under the Office of the Secondary Education Service Area, Roi Et. The population used in this research was 2,390 teachers and school administrators under the Office of the Secondary Education Service Area, Roi Et, from 60 schools. The sample group consisted of

136 school administrators and 195 teachers, totaling 311 people. The sample size was determined by opening the ready-made table of Krejci and Morgan. The sample group was obtained by using simple random sampling. The tool used for data collection was a questionnaire based on opinions on a 5-level rating scale. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, one-way variance, Pearson's simple correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research results found that 1. The competency of school administrators according to the opinions of school administrators and teachers was at a high level overall. 2. The effectiveness of schools according to the opinions of school administrators and teachers Overall, it is at a high level. 3. The competence of school administrators and school effectiveness, overall, it was found that there is a positive relationship with statistical significance at .01 with a correlation coefficient of .76 and 4. The competence of school administrators that were analyzed, 7 aspects, found that there were 3 aspects that could predict school effectiveness, namely 1) School administration 2) Curriculum, learning measurement and assessment 3) Educational quality assurance, with statistical significance at .01 with a predictive power of 64.51 percent and a standard error of prediction equal to ± 2847 .

Keywords: School administrators' competence, School effectiveness, Roi Et Secondary Educational Service Area Office

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของประเทศ โดยมุ่งเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานของประชาชนทุกช่วงวัยทุกกลุ่มเป้าหมาย เพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ พัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศและสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ

ทุกภาคส่วนในสังคมผ่านการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การรับรู้ การยอมรับ และพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อให้การ ดำเนินงานบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีกรอบทิศทางและเป้าหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติที่สนองหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง แนวพระราชดำของสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เกี่ยวกับการสร้างบุคลิกและอุปนิสัยที่ดีงาม (Character Education) สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2560-2564) และรองรับกับโครงสร้างประชากร บริบท การจัดการศึกษาของประเทศ และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของกระแสโลกาภิวัตน์ ในโลกศตวรรษที่ 21 ความสำเร็จของการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 สู่การปฏิบัติขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการประกอบด้วยสาระของแผนฯ ที่มีความชัดเจนครบถ้วนและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและทุกระดับการศึกษา การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาแผนการศึกษาแห่งชาติของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนตั้งแต่ระดับนโยบายระดับปฏิบัติ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสาธารณชน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนเพื่อสร้างความตระหนัก ในความสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผน การศึกษาแห่งชาติและการนำแผนการ ศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนแก่ผู้ปฏิบัติทุกระดับ เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาของชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่มีอุดมการณ์และมีแนว ทางการพัฒนาเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้นำภาวะผู้นำการนิเทศเพื่อพัฒนาครู ให้จัดการการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ การบริหารความเสี่ยงและความขัดแย้ง ปฏิสัมพันธ์และการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน สามารถกำหนดนโยบาย แผน กลยุทธ์ และนำไปสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เลือกใช้ทฤษฎีหลักการและกระบวนการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทมหภาคและภูมิสังคม สามารถบริหารวิชาการ บริหารแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาหลักสูตรและบริหารการจัดการเรียนการสอนในแนวทางใหม่ได้ สามารถปฏิบัติการประเมิน และปรับปรุงการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรและหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการสอนเสริม การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ บริหารจัดการให้เกิดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การดูแลช่วยเหลือผู้เรียน สามารถส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และความสามัคคีในหมู่

คณะ บริหารกิจกรรมเสริมหลักสูตรและกิจกรรมนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้รู้จักการจัดการและคิดเป็น บริหารจัดการให้เกิดการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก นำผลการประกันคุณภาพการศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกสาธารณะและเสียสละให้สังคม ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ หลักธรรมาภิบาลและความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม และจริยธรรมของวิชาชีพผู้บริหารโรงเรียน จรรยาบรรณ ของวิชาชีพที่คุรุสภากำหนด ดังนี้ 1) การพัฒนาวิชาชีพ 2) ความเป็นผู้นำทางวิชาการ 3) การบริหารสถานศึกษา 4) หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 5) กิจกรรมและ กิจกรรมนักเรียน 6) การประกันคุณภาพการศึกษา 7) คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556 :47 - 49)

ประสิทธิผลของโรงเรียน ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 5 และ มาตรา 39 วรคสองแห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้ “ให้ ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ไปยังคณะกรรมการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือโรงเรียนในอำนาจ : ที่ของตนแล้วแต่กรณีในเรื่อง ดังต่อไปนี้” 1) งานการบริหารวิชาการ 2) งานการบริหารงบประมาณ 3) งานการ บริหารงานบุคคล 4) งานการบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 29 - 35)

ผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้ที่มิมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียน ถึงแม้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะไม่ได้มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับ ผู้เรียนในชั้นเรียนก็ตามแต่ถ้าผู้บริหารปฏิบัติตนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และค่านิยมของ โรงเรียนที่มุ่งเน้น เป้าหมายความสำเร็จทางวิชาการของผู้เรียนมีความมุ่งมั่นและสื่อสารวิสัยทัศน์ให้คณะครูเข้าใจตรงกันว่าโรงเรียนมีเป้าหมายอย่างไร ส่งเสริมให้ครูกินนอกกรอบและแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาจัดการเรียนการสอนของตน โดยใช้เทคนิควิธีสอนที่แปลกใหม่และกระตุ้นให้คณะครู มีความผูกพันกับเป้าหมายร่วมและร่วมกันแสวงหา วิธีการทำงานเพื่อไปสู่เป้าหมายร่วมกัน โดยแสดงความคาดหวังต่อผลการทำงานของครูในระดับสูง ตลอดจนการรู้จักและเข้าใจถึงความต้องการและให้ความช่วยเหลือครูแต่ละคนให้พัฒนาตน พัฒนางาน ก็จะทำให้ครูเข้าใจความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาจะทำให้ครู พึงพอใจและเกิดความผูกพันกับงานกับ

วิชาชีพครูและผูกพันต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในที่สุด ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรใช้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในการบริหารโรงเรียน เนื่องจากภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมีสาระหลักอยู่ที่การมุ่งยกระดับการทำงานของครูให้มีความพยายามเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจทำงานด้วยความเสียสละทุ่มเทเพื่อบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งก็คือความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนนั่นเอง (สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2555: 134)

สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ด ภารกิจหลักสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ดเป็นหน่วยงานที่มีเป้าหมาย เพื่อ 1) ผู้เรียน ระดับก่อนประถมศึกษาและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม พัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยมีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) ประชากร วัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและเสมอภาค 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตรงตามสายงานและมีวัฒนธรรมการทำงาน ที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ 4) โรงเรียนมีประสิทธิภาพและเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและใช้ศาสตร์พระราชาพัฒนาคุณภาพสู่ 4 ระดับมาตรฐานสากล 5) มีเครือข่ายในการบริหารจัดการ เน้นการทำงานแบบบูรณาการ บริหารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา 6) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และโรงเรียนมีการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ (สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ด, 2562)

จากข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูในโรงเรียนสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ด จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสมรรถนะของผู้บริหาร โรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ดเพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาทางการศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนในสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการนำพาการพัฒนาโรงเรียนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนตลอดจนเป็นการพัฒนาตนเองของ ผู้บริหารโรงเรียน ในการพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ และเปรียบเทียบประสิทธิผลของโรงเรียนอันจะส่งผลต่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณลักษณะของครูที่ดีในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ด
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีต่อสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณลักษณะของครูที่ดีในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ด จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณลักษณะของครูที่ดีในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ด

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ด โดยเห็นว่าบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ การบริหารงานภายใน และการสร้างความร่วมมือกับชุมชน ซึ่งสมรรถนะของผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรถูกศึกษาและพัฒนาอย่างเป็นระบบ

คำว่า "สมรรถนะ" (Competency) มีรากฐานจากแนวคิดของ McClelland (1973) ที่เสนอว่าสิ่งที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จในงาน ไม่ใช่เพียงแค่ผลการทดสอบทางวิชาการเท่านั้น แต่เป็นลักษณะเฉพาะที่ประกอบด้วยความรู้ ทักษะและเจตคติ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการทำงาน สมรรถนะสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท เช่น สมรรถนะหลัก (Core Competency) ซึ่งทุกคนในองค์กรควรมี และสมรรถนะจำเพาะ (Specific Competency) ที่ขึ้นอยู่กับบทบาทหน้าที่ของแต่ละตำแหน่ง นอกจากนี้ยังมีการประเมินสมรรถนะที่หลากหลายทั้งจากการสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์ หรือการประเมินตนเอง ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวัดความพร้อมและศักยภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทของประเทศไทยนั้น ครุสภาได้กำหนดมาตรฐานสมรรถนะไว้ในหลายด้าน เช่น ความสามารถในการพัฒนาวิชาชีพ การเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ตลอดจนการดูแลกิจการนักเรียน การประกันคุณภาพภายใน และ

การมีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ (คุรุสภา, 2562) สมรรถนะเหล่านี้สะท้อนถึงบทบาทผู้บริหารในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้จัดการระบบ และผู้ส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการของครูและนักเรียน

เมื่อกล่าวถึง "ประสิทธิผลของโรงเรียน" (School Effectiveness) หมายถึงระดับที่โรงเรียนสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการดำเนินงานภายในที่เป็นระบบ แนวคิดด้านประสิทธิผลของโรงเรียนได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในผลงานของ Scheerens (1992) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าองค์ประกอบสำคัญของโรงเรียนที่มีประสิทธิผล ได้แก่ การบริหารจัดการที่มีเป้าหมายชัดเจน การใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม และความร่วมมือของบุคลากรภายในโรงเรียน ขอบข่ายการบริหารที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคลากร และการบริหารกิจการนักเรียน ซึ่งล้วนเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหาร

ในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ด ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทั้งในด้านลักษณะทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรในแต่ละโรงเรียน รวมถึงคุณลักษณะของผู้บริหาร บริบทเฉพาะถิ่นเหล่านี้มีผลต่อแนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารต้องมีความสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทของตนอย่างแท้จริง เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่ามีความเชื่อมโยงระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญ เช่น งานวิจัยของ Hallinger และ Heck (1996) ระบุว่า การบริหารแบบเน้นผู้นำทางวิชาการส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ขณะที่งานวิจัยในประเทศไทย เช่น งานของจารุณี (2561) พบว่าสมรรถนะด้านภาวะผู้นำและการประกันคุณภาพของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับระดับประสิทธิผลของโรงเรียนอย่างชัดเจน

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความเชื่อมั่นว่าการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมร้อยเอ็ด จะนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาและยกระดับสมรรถนะผู้บริหารให้สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 60 โรงเรียน จำนวน 2,390 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 150 คน และ ครูผู้สอน 2,240 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด , 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ในปีการศึกษา 2566 จำนวน 331 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 136 คน และ ครูผู้สอน 195 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, : 43) ซึ่งกำหนดเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ การได้มาของตัวอย่างนี้ใช้การสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของเรนซิสไลเคอร์ท (Rensis Likert Method) ซึ่งสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ ระดับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป สอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานของผู้ตอบ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแนวตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 42 ข้อ มีข้อคำถามที่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ ประกอบด้วยสมรรถนะ 7 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาวิชาชีพ
2. ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ
3. ด้านการบริหารสถานศึกษา
4. ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
5. ด้านกิจการและกิจกรรมนักเรียน
6. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา
7. ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด จำนวน 24 ข้อ เนื้อหา ประกอบด้วยระดับประสิทธิผลการบริหารงาน 4 งาน คือ

1. งานการบริหารวิชาการ
2. งานการบริหารงบประมาณ
3. งานการบริหารงานบุคคล
4. งานการบริหารทั่วไป

ลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามตามมาตรา ส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 121) มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนประสิทธิผลของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัยในครั้งนี้ มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

(1) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน เพื่อนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

(2) ศึกษาวิธีการสร้างและสร้างเครื่องมือจากทฤษฎี หลักการ แนวคิดและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ ตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

(4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(5) นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อหาความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้างและด้านเนื้อหา ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม(Format) ด้านการใช้ภาษา และด้านอื่นของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยได้ กำหนดเกณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญได้แก่ นักวิชาการการศึกษา 2 คน ศึกษานิเทศก์ 1 คน ผู้บริหาร โรงเรียน 1 คน และครูผู้สอน 1 คน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นาวัน นิลแสงรัตน์ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ดร.กมลชนก ไพโรจน์ อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ดร.วิไลวรรณ สิริธิ ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

นายเฉลิมชัย หรสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเสลภูมิพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

นายพิพม์ชนก โคตรฉะ ครูโรงเรียนเสลภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

(6) หาความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยการหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00

(7) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญไป นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

(8) นำแบบสอบถามที่ผ่านการรับรองแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่ม ตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน 5 คน ครูผู้สอน 15 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน

(9) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้ไปคำนวณหาค่าอำนาจ จำแนกรายขอโดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายขอกับคะแนนรวม (item-total correlation) ตามวิธีการของแบบเพียร์สัน (Pearson product-moment Correlation) โดยคัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกรายขอ 0.23 ขึ้นไป

- แบบสอบถามสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.83-0.93

- แบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียน มีค่าอำนาจ จำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.83-0.87

(10) นำคำถามที่ใช้ได้มาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach มีค่าความ เชื่อมั่น ดังนี้

- แบบสอบถามสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

- แบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียน มีค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.94

(11) จัดพิมพ์แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ดฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้างนี้ โดยดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 331 คน และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อคณะศึกษาศาสตร์ ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยัง ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนกลุ่ม ตัวอย่าง 60 โรงเรียน จำนวน 331 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้ ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง พร้อมได้กำหนดวันส่งคืน

3.2 ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองและแบบสอบถามกลับคืนมา 331 ฉบับ

3.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบให้เรียบร้อย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูล มีลำดับดังนี้

4.1 นำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วกรอกลงในแบบฟอร์มการลงรหัสทั่วไป (general Coding form) ซึ่งเป็นการเตรียมข้อมูล เพื่อมุ่งไปบันทึกลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรต้น (ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ แบบสอบถาม) ได้แก่ สถานภาพดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน ใช้สถิติ ค่าร้อยละ

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด โดยการหา ค่าเฉลี่ย (Mean: X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ด้วยการ กำหนดเกณฑ์และความหมายของข้อมูลจากค่าเฉลี่ย (Mean: X) ตามแนวความคิดของ บุญชม ศรีสะอาด (2556, : 121)

4.4 วิเคราะห์สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ที่มีขนาดแตกต่างกันวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว F-Test (One-Way ANOVA)

4.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของ โรงเรียน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ที่มีต่อ สมรรถนะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-Test (One-Way ANOVA)

4.6 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F test (One-Way ANOVA)

4.7 กรณีผลการทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ทำการ ทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีการของ Seheffe หรือ L.S.D. ตามความเหมาะสม

4.8 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ใช้การหาค่าอย่างง่าย (Pearson's Product Moment Correlation)

4.9 การหาอำนาจพยากรณ์สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณชนิดการวิเคราะห์ทีละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression)

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

ผู้วิจัยดำเนินการ โดยการนำผลการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เลือกด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน มาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน โดยการสอบถาม นักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา ผู้บริหารการศึกษา นักวิชาการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครู พิจารณาเสนอแนะ จากนั้นผู้วิจัยจึงนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเพื่อนำเสนอ แนวทางพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียน ที่เหมาะสมต่อไป สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียน ที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด โดยผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ คัดเลือกผู้เชี่ยวชาญจากผู้ที่มีประสบการณ์ ด้านการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท ทางการบริหารการศึกษา จำนวน 10 คน

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู ทั้งโดยรวมและรายด้าน

ข้อ	ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ	ค่าสถิติ (n=331)		แปลความหมาย
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการพัฒนาวิชาชีพ	4.42	0.59	มาก
2	ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.45	0.56	มาก
3	ด้านการบริหารสถานศึกษา	4.46	0.52	มาก
4	ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.43	0.57	มาก
5	ด้านกิจการ และกิจกรรมนักเรียน	4.45	0.54	มาก
6	ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	4.37	0.57	มาก
7	ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ	4.55	0.53	มากที่สุด
รวม		4.45	0.501	มาก

ตารางที่ 1 ระดับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูโดยรวมและรายด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ ($\bar{X}$ = 4.55) และอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X}$ = 4.46) ด้าน

กิจการและกิจกรรมนักเรียน ($X = 4.45$) ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ($X = 4.45$) ด้านหลักสูตรการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($X = 4.43$) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ($X = 4.42$) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ($X = 4.37$) เมื่อแยกพิจารณาในระดับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยจำแนกตามรายด้านย่อย และรายข้อ

2. การวิเคราะห์ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูทั้งโดยรวมและรายด้าน

3. เปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน แบ่งออกเป็นดังนี้

3.1 เปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1.งานการบริหาร วิชาการ	ระหว่าง กลุ่ม	2.20	2	1.11	4.53*	.014
	ภายในกลุ่ม	79	320	.26		
	รวม	79.20	322			
2.งานการบริหาร งบประมาณ	ระหว่าง กลุ่ม	1.18	2	.60	2.24	.113
	ภายในกลุ่ม	83.43	320	.28		
	รวม	84.59	322			
3.งานการ บริหารงานบุคคล	ระหว่าง กลุ่ม	1.23	2	.63	2.34	.102

	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
	ภายในกลุ่ม	83.07	320	.28		
	รวม	84.28	322			
4.งานการบริหารทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	.89	2	.46	1.71	.188
	ภายในกลุ่ม	82.13	320	.28		
	รวม	83.00	322			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.24	2	.63	2.73	.070
	ภายในกลุ่ม	71.96	320	.25		
	รวม	73.19	322			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งพบว่าโดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครู จำแนก ตามขนาดของโรงเรียน

สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1.ด้านการพัฒนาวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.61	2	.32	0.98	.412

สมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
	ภายในกลุ่ม	105.13	320	.35		
	รวม	105.72	322			
2.ด้านความเป็น ผู้นำทางวิชาการ	ระหว่าง กลุ่ม	1.84	2	.93	3.18	.046
	ภายในกลุ่ม	91.65	320	.91		
	รวม	93.48	322			
3.ด้านการบริหาร การสถานศึกษา	ระหว่าง กลุ่ม	1.48	2	.75	3.02	.053
	ภายในกลุ่ม	77.20	320	.26		
	รวม	78.66	322			
4.ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและ ประเมินผล การเรียนรู้	ระหว่าง กลุ่ม	2.12	2	1.07	3.50	.034
	ภายในกลุ่ม	95.90	320	.32		
	รวม	97.99	322			
5.ด้านกิจการและ กิจกรรมนักเรียน	ระหว่าง กลุ่ม	3.48	2	1.75	6.78**	.003
	ภายในกลุ่ม	81.43	320	.27		
	รวม	84.89	322			
6.ด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา	ระหว่าง กลุ่ม	2.81	2	1.41	4.72**	.012
	ภายในกลุ่ม	94.42	320	.32		
	รวม	97.21	322			

สมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
7.ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณ	ระหว่าง กลุ่ม	0.76	2	0.39	1.41*	.252
	ภายในกลุ่ม	84.10	320	0.28		
	รวม	84.84	322			
รวม	ระหว่าง กลุ่ม	1.52	2	.77	3.21*	.044
	ภายในกลุ่ม	74.51	320	.25		
	รวม	76.00	322			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไป ตามสมมติฐานเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจการและกิจกรรมนักเรียน ด้านการ ประกันคุณภาพการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านความเป็นผู้นำ ทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้าน การบริหารสถานศึกษา ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้าน คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครู จำแนกตามตาม ประสบการณ์ในการทำงาน

สมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1.ด้านการพัฒนา วิชาชีพ	ระหว่าง กลุ่ม	.98	2	.52	1.51	.231
	ภายในกลุ่ม	104.75	320	.35		
	รวม	105.72	322			
2.ด้านความเป็นผู้นำ ทางวิชาการ	ระหว่าง กลุ่ม	.30	2	.16	.49	.627
	ภายในกลุ่ม	93.20	320	.32		
	รวม	93.48	322			
3.ด้านการบริหาร การสถานศึกษา	ระหว่าง กลุ่ม	1.15	2	.27	2.33	.102
	ภายในกลุ่ม	77.53	320	.33		
	รวม	78.66	322			
4.ด้านหลักสูตร การ สอน การวัดและ ประเมินผล การเรียนรู้	ระหว่าง กลุ่ม	.52	2	.79	.83	.447
	ภายในกลุ่ม	97.50	320	.28		
	รวม	97.99	320			
5.ด้านกิจการและ กิจกรรมนักเรียน	ระหว่าง กลุ่ม	1.57	2	.79	2.97	.056
	ภายในกลุ่ม	83.35	320	.28		
	รวม	84.90	322			
6.ด้านการประกัน คุณภาพการศึกษา	ระหว่าง กลุ่ม	2.13	2	1.07	3.53*	.033
	ภายในกลุ่ม	95.11	320	.28		
	รวม	97.21	322			
7.ด้านคุณธรรม	ระหว่าง	1.84	2	.93	3.50*	.034

สมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
จริยธรรม และ จรรยาบรรณ	กลุ่ม					
	ภายในกลุ่ม	85	320	.28		
	รวม	84.84	322			
รวม	ระหว่าง กลุ่ม	.77	2	.40	1.62*	.207
	ภายในกลุ่ม	75.25	320	.26		
	รวม	76.00	322			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูจำแนกตามตาม ประสพการณ์ในการทำงานพบว่า โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านคุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้าน ความเป็นผู้นำทางวิชาการด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านหลักสูตร การสอน การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ด้านกิจการ และกิจกรรม นักเรียน ไม่แตกต่างกัน

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ดโดยใช้สถิติการหาค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

ตารางที่ 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด

ตัวแปร	X	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	Y	Y1	Y2	Y3	Y4
X	1.000												
X1	.900**	1.000											
X2	.914**	.806**	1.000										
X3	.954**	.810**	.898**	1.000									
X4	.921**	.813**	.893**	.879**	1.000								
X5	.946**	.801**	.848**	.893**	.872**	1.000							
X6	.898**	.785**	.765**	.809**	.808**	.831**	1.000						
X7	.852**	.707**	.721**	.809**	.702**	.797**	.720**	1.000					
Y	.763**	.635**	.714**	.763**	.651**	.686**	.751**	.674**	1.000				
Y1	.722**	.584**	.712**	.728**	.618**	.641**	.718**	.613**	.951**	1.000			
Y2	.643**	.545**	.589**	.658**	.532**	.555**	.646**	.583**	.934**	.846**	1.000		
Y3	.751**	.612**	.717**	.740**	.628**	.695**	.729**	.677**	.951**	.892**	.843**	1.000	
Y4	.755**	.649**	.670**	.746**	.673**	.689**	.732**	.661**	.931**	.840**	.821**	.840**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน (X) กับ ประสิทธิภาพโรงเรียน (Y) โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .01 เป็นไปตามสมมติฐาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 762 ส่วนสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 7 ด้าน และประสิทธิภาพโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ระดับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ และอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการ บริหารสถานศึกษา ด้านกิจการและกิจกรรมนักเรียน ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านหลักสูตรการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ผู้บริหารโรงเรียนได้รับการคัดเลือกเพื่อบรรจุแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารนั้น ได้ผ่าน กระบวนการคัดเลือกตามหลักเกณฑ์จากกระทรวงศึกษาธิการและวิธีการที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนด จึงเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ เหมาะสม ทั้งด้านความรู้ ความสามารถและการปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการ ปฏิบัติงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงาน มีความ ยุติธรรมและเป็นกลาง มีการพัฒนาวิชาชีพ นำนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถนำความรู้ใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ใน การบริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมี ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลวิจัยของ จิรนนท์ ม่วงพิน (2557, บทคัดย่อ) ได้ ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ผลวิจัยของ ราตรี วงศ์รัตนจันทร์ (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผู้รับผิดชอบกลุ่มงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลวิจัยของ ญัฐนันท์ วงษ์มาศจันทร์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของ

ผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า

2.1 สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู ที่มีสถานภาพการดำรงตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ โดยรวม ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นมากกว่า ครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครู อยู่ในสถานภาพที่ แตกต่างกันทำให้การรับรู้ถึงสมรรถนะการบริหารของผู้บริหารต่างกัน ผู้บริหารโรงเรียน ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความเป็นผู้นำสูง มีการวางตัวที่ดี มีความสามารถในการตัดสินใจ อย่างเด็ดขาด การมีไหวพริบดี สื่อสารชัดเจนให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้ มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน มองภาพรวมของการบริหารและเป้าหมาย โรงเรียน ชัดเจนกว่าครู สอดคล้องกับผลวิจัยของ วิภาลัย วงษา (2563) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบึงกาฬ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู จำแนกตาม สถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลวิจัยของ อิศรา หาญรักษ์ (2563) ได้ศึกษา เรื่องทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่มีสถานภาพตำแหน่ง แตกต่างกัน โดยรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู ที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดของ

โรงเรียนแตกต่างกัน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจการและกิจกรรมนักเรียน ด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ทุกโรงเรียน ต่างมีเป้าหมาย ภาระงานที่สนองนโยบายหรือหน่วยงานต้นสังกัดเหมือนกัน มีสิ่งที่แตกต่าง คือสภาพบริบทของ แต่ละโรงเรียนไม่เหมือนกันในโรงเรียนที่ขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลางมีปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานที่เพียงพอมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กทำให้การทำงานเกิดผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากกว่า การบริหารจัดการก็ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็น การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ถ้าโรงเรียนมีอุปกรณ์สื่อในการสอนที่ทันสมัย ก็จะทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากกว่า การมีบุคลากรสอนครบทุกกลุ่มสาระ ครบทุกระดับชั้น การมีงบประมาณเพียงพอในการจัดกิจกรรม สื่อวัสดุต่าง ๆ ใน การอำนวยความสะดวกในการทำงานภายในโรงเรียน นอกจากผู้บริหารที่มีมีความรู้ ความสามารถ ในการบริหารนั้น ยังต้องมีความพร้อมในทางอื่น ๆ ร่วมด้วยจะทำให้ส่งเสริมการทำงานได้เป็นอย่างดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลวิจัยของ สมภพ ดวงขุ่ม (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับผลวิจัยของ พิษขวดี ฤาชา (2555: 102) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนใน เขตอำเภอนิคมน้ำจืด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นว่าสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลวิจัยของ วิไลศักดิ์ อยู่พงษ์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะของผู้บริหารกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดบึงกาฬ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กอยู่ในระดับมาก ที่สุด และโรงเรียนขนาดกลางอยู่ในระดับมาก

2.3 สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่าง

กัน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ โดยรวม พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ครู ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็น เพราะว่าบทบาทหน้าที่ ความรู้ความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนในปัจจุบันเป็นผู้บริหาร ที่ก้าวหน้าเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงซึ่งมีขีดความสามารถในการบริหารงานสูง สามารถปฏิบัติงาน ซึ่งสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานได้เป็นอย่างดี และสามารถบริหาร สถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร สอดคล้องกับผลวิจัยของ อธิภัทร แสนอมาตย์ (2552: 69) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 และเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่างกันมีการรับรู้สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและราย ด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ พิษขวดี ฤาชา (2555: 102) ได้ ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในเขตอำเภอนิคมน้ำอูน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของ ผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวม และรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันจะมีการรับรู้สมรรถนะ ของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลวิจัยของ กนกอร จุลินทร (2560: 58) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็น ของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 763 สวนสมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง 5 ด้าน และประสิทธิผลโรงเรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่ผู้บริหารมีความสามารถ ความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ มโนทัศน์ แรงจูงใจในการทำงาน มีการพัฒนา

วิชาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การ บริหารสถานศึกษา หลักสูตร การสอน การวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ กิจกรรมและ กิจกรรมนักเรียน การประกันคุณภาพการศึกษา และมี คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ ซึ่งเป็นสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนตามมาตรฐานวิชาชีพ ของคุรุสภา เป็นส่วนหนึ่งที่จะ ส่งผลให้การดำเนินงานในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ บรรลุ เป้าหมาย นโยบายและ วัตถุประสงค์ที่ต้องการขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ผลวิจัย ของณัฐนันท์ วงษ์มาศจันทร์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่าง สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะของ ผู้บริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดย พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 สอดคล้องกับผลวิจัยของ พงศ์สิริ เกื้อวราทกุล (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะผู้บริหาร กับคุณภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะผู้บริหารกับคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลวิจัย ของ วิภาสสินี หัศกรรจ (2561, บทคัดย่อ) ได้ ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยทางการบริหารกับประสิทธิภาพโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยทางการบริหารกับ ประสิทธิภาพโรงเรียนดีประจำตำบล โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกค่อนข้างสูงอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สรุป

1. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพโรงเรียน โดยรวมพบว่า มี ความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

.76 และ 4. สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 7 ด้าน พบว่ามีจำนวน 3 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 3) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 64.51 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 2847

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอแนะปฏิบัติ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นควรมีการส่งเสริมเพื่อพัฒนา และรักษาคุณภาพสมรรถนะของการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนให้อยู่ในระดับดีมาก ขึ้นกว่าเดิม

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครู พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน คือ ด้านบริหารงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคล งานการบริหารทั่วไป และอยู่ในระดับ มาก 1 ด้าน คือ งานการบริหารวิชาการ ผู้บริหารควรพัฒนาวิธีการทำงานหรือหาแนวทาง ในงานบริหารวิชาการให้มีประสบความสำเร็จให้ดีขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเพิ่มประสิทธิผลงานการบริหารวิชาการ

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่าสมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียน ที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด มีความสัมพันธ์ทางบวก แสดงให้เห็นว่าการที่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่มีสมรรถนะ การบริหารที่ดีจะส่งผลต่อประสิทธิผล ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรพัฒนาทักษะการ บริหารของผู้บริหารโรงเรียนอยู่เสมออย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประสิทธิผลของโรงเรียน สูงขึ้นกว่าเดิม

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอแนะนำแนวปฏิบัติ ดังนี้
 - 2.1 ควรศึกษาปัจจัยกับสมรรถนะการบริหาร ตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพของ
ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
 - 2.2 ควรศึกษาและประเมินสมรรถนะการบริหารตามเกณฑ์มาตรฐาน วิชาชีพของ
ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
 - 2.3 ควรศึกษาปัจจัยกับประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). กฎกระทรวงที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการ
บริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2556). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. สำนักงาน
เลขาธิการคุรุสภา.
- สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา. (2555). สมรรถนะของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิภาพของ
โรงเรียน. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา.
- สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. (2562). รายงานการศึกษาเกี่ยวกับ
ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด. สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด.
- ธีรภัทร แสนอมาตย์. (2552). สมรรถนะทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้
ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
หนองบัวลำภู เขต 1 และ 2.
- พิชชาวดี ฤาชา. (2555). สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในเขตอำเภอนิคมน้ำพอง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1.
- วิภาลัย วงษา. (2563). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ.

- สมภาพ ดวงซอ่ม. (2554). *สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2.*
- อิศรา หาญรักษ์. (2563). *ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารกับประสิทธิผลโรงเรียน. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี.*
- Kirk, J., & Johnson, K. (2019). *Leadership in educational settings: A global perspective.* Springer.
- Senge, P. M. (2014). *The fifth discipline: The art & practice of the learning organization.* Doubleday.